

[Stavad]

De to lovforslag, vi her har til behandling, skal danne den lovmæssige baggrund for to væsentlige områder i den aftale, som blev indgået mellem regeringen og landbrugets organisationer i december 1980.

Ændringerne af loven om statsgaranti for lån og rentetilskud indebærer, at den enkelte landmand og bedrift vil kunne opnå garanti for et beløb på op til 600.000 kr. mod tidligere 500.000 kr. Ligeledes kan rentetilskud på 5 pct. p. a. i 3 år udloddes af det forhøjede beløb. Yderligere 2.000-3.000 landmænd vil få mulighed for at benytte ordningen ved, at gældsprocenten nedsættes. Der åbnes samtidig mulighed for at medtage tyngende faste lån. Garantirammen fastsættes til 2½ mia kr., og rentetilskudsbeløbet udgør herefter 375 mill. kr. over en 3 års periode. Hertil kommer eventuelle tab på statens garantiforpligtelser, som ingen i dag kan sætte tal på.

Ændringerne af loven om rentetilskud indeholder ligeledes store forbedringer. Loven kommer således til at omfatte førstegangs-etablerede landmænds køb af driftsbygninger, mekaniske vandingsanlæg inddrages, og bundgrænsen sænkes fra 150.000 til 100.000 kr. Bevillingsrammen efter de gældende kriterier forhøjes med 150 mill. kr. over en 3 års periode, og herefter udgør den samlede beløbsramme 1.071 mill. kr. eller 357 mill. kr. pr. år for denne lov. Der er en ny bestemmelse om et mindstebeløb på 1.500 kr. eller 500 kr. pr. år. Denne bestemmelse vil i henhold til lovforslaget ikke blive anvendt på allerede indgivne ansøgninger. Jeg vil gerne i den forbindelse spørge landbrugsministeren, om det er nødvendigt med et mindstebeløb i betragtning af, at bundfradraget samtidig sænkes, således at ingen vil få mindre udbetalt end under de gældende bestemmelser. Tværtimod vil alle, uanset om reglen bliver generel, få mere udbetalt.

De to lovforslag, vi her behandler, vil være en hjælp til op imod 30.000 landmænd. Hertil kommer andre aftalte og gennemførte foranstaltninger. Herefter vil et sted mellem 30.000 og 40.000 landmænd være omfattet af de gennemførte hjælpeforanstaltninger.

Når vi i socialdemokratiet støtter disse meget omfattende ordninger i en tid, hvor der gennemføres besparelser inden for andre områder, skyldes det vores erkendelse af landbrugets betydning som nettoeksporthverv samt den beskæftigelsesmæssige betyd-

ning, landbruget har, ikke blot de primære landbrug, men også forædlingssektoren. Samtidig kan vi være medvirkende til at hjælpe de animalsk producerende landmænd gennem en kriseperiode. Det kan der være god samfundsmæssig idé i, selv om vi må erkende, at mange har købt deres gårde for dyrt og investeret for voldsomt.

Vi er i øjeblikket vidne til mange tvangs salg af landbrugsejendomme. Ofte er en tvangsauktion det samme som en menneskelig tragedie. Disse ordninger kan medvirke til at afværge mange truende tvangsauktioner, men det er umuligt at redde alle. Mange er så langt ude, at det vil være uansvarligt at yde så store tilskudsbeløb, som i givet fald vil være nødvendige.

Realistisk bedømt må det også erkendes, at de voldsomme stigninger i ejendomspriserne, som vi oplevede indtil begyndelsen af 1979, holdt gang i bedrifter gennem en årlig belåning af værdistigningerne. Der er således en ophobning af tvangsauktioner i kraft af, at der ikke er sket en naturlig frasortering gennem en årrække.

Også inden for landbruget er vi nået dertil, at der kræves en ganske høj effektivitet for at overleve. De foreslåede ordninger er et vægtigt bidrag til en overlevelseshjælp til vore dygtige og effektive landmænd, og landbruget må endnu en gang erkende, om ikke andet så i deres lønkammer, at også de er bedst tjent med en socialdemokratisk regering.

Må jeg på mit partis vegne tilsige vor støtte til de to lovforslag og samtidig udtrykke ønsket om et hurtigt udvalgsarbejde. Der er mange landmænd, der venter på, at vi gør dette lovgivningsarbejde færdig.

Øllgaard (V):

Disse to lovforslag, nr. L 119 og nr. L 120, er jo led i realiseringen af det forlig, der blev indgået mellem regeringen og landbruget før jul. Jeg vil benytte lejligheden til at gøre nogle generelle betragtninger om dette forlig og landbrugspolitikken, som forliget er et led i, og naturligvis nogle specielle bemærkninger om de to forslag.

Om forliget vil jeg sige, at dets indhold er betydelig bedre end ingenting, men vi finder dog, at landbruget havde fortjent et bedre forligsresultat på baggrund af det overbevi-